

INTERJÚ

„A minőséghez ragaszkodni kell”

Interjú Dr. Gál István Lászlóval, a PTE ÁJK Büntetőjogi Tanszék tanszékvezető egyetemi tanárával, az NKE HHK Katonai Nemzetbiztonsági Tanszék egyetemi tanárával

‘Insisting on quality’

Interview with Dr. László István Gál, Professor, Head of Department of Criminal Law, Faculty of Law and Political Sciences, University of Pécs, Professor of the Department of Military National Security, Faculty of Military Science and Military Officer Training, University of Public Service

Fazekas-Pátyodi Szandra

szerkesztőségi munkatárs
Belügyminisztérium,
Belügyi Szemle Szerkesztősége
szandra.patyodi@bm.gov.hu

Magyar
Szemle
Munka-
társ

Németh Viktor

Dr. PhD, felelős szerkesztő, szakfelelős
Belügyminisztérium,
Belügyi Szemle Szerkesztősége,
Nemzeti Közszolgálati Egyetem
viktor.nemeth2@bm.gov.hu

Magyar
Szemle
Munka-
társ

Absztrakt

Dr. Gál István László két évtizede foglalkozik a pénzmosás témakörével egyetemi oktatóként és gyakorló ügyvédként egyaránt. Az interjú során betekintést kaphattunk a témakörrel kapcsolatos jogszabályi változásokba, a pénzmosás deliktumok számának növekedése mögött sejtethető okokba, illetve az uniós és hazai jogszabályok harmonizációjának nehézségeibe. Professzor úr megosztotta gondolatait a minőségi publikációs munka szerzői és kiadói oldaláról, illetve a felelős szerkesztőség jó működéséről. Tanszékvezető úrral Dr. Németh Viktor felelős szerkesztő és Fazekas-Pátyodi Szandra szerkesztőségi munkatárs beszélgett.

Kulcsszavak: pénzmosás, kriptó eszközök, kétszeres értékelés tilalma, Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar

Abstract

Dr. István László Gál has been working on money laundering for two decades, both as a university lecturer and as a practising lawyer. During the interview, we were given an insight into the changes in legislation on the subject, the reasons behind the increase in money laundering offences and the difficulties of harmonising EU and national legislation. The Professor shared his thoughts on the authorship and publishing side of quality publishing, and the good functioning of the editorial team responsible. The Head of Department was interviewed by Dr. Viktor Németh Managing Editor and Szandra Fazekas-Pátyodi editorial staff member.

Keywords: money laundering, crypto assets, prohibition of double jeopardy, Faculty of Law and Political Sciences of University of Pécs

Professzor úr a pénzmosás és a pénzügyi bűncselekmények területén folytatott büntetőjogi és kriminológiai kutatások elismert szakértője. Hogyan látja a kétezres évek „bűnpiacát”, milyen változásokat, újdonságokat jósol az elkövetkező időszakra?

Egyetemi oktatóként és kutatóként két évtizede foglalkozom a pénzmosás elleni küzdelem témakörével, és az elmúlt években már ügyvédként a gyakorlatban is látom a jellemző tendenciákat és problémákat. Egyre több pénzmosás válik ismertté hazánkban is, ami nem feltétlenül azt jelenti, hogy elszaporodtak ezek a cselekmények, az is lehet, hogy a nyomozó hatóság és az ügyészség egyre felkészültebb, egyre magasabb színvonalon végzi a munkáját ezen a területen

is. 2021-től az orgazdaság is beleolvadt a pénzmosásba, 140 év után megszűnt az önálló státusa, ez tovább emeli az ügyek számát. Eljutottunk oda, hogy ez a korábban nagyon ritka bűncselekmény ma már akár ezres nagyságrendben jelenik meg az éves bűnügyi statisztikában, és nincs olyan nyomozó hatóság, ahol ne találkoznának vele rendszeresen. Az informatika fejlődése további kihívások elé állít majd bennünket: várhatóan egyre több alapbűncselekmény lesz majd, és az ezekből származó profit egy részét új típusú pénzmosási technikákkal, például kriptó eszközök felhasználásával próbálják majd tisztára mosni az elkövetők. 2021. január 1-je óta a kriptó eszközök is lehetnek a pénzmosás elkövetési tárgyai, korábban ez kizárt volt. A jogalkotás tehát próbál lépést tartani a bűnözőkkel.

Ettől függetlenül számos probléma figyelhető meg a pénzmosás hatályos szabályozásában, ami véleményem szerint nem a magyar jogalkotónak felróható hiba, inkább a nemzetközi és EU-s jogalkotási kötelezettségeinket nehéz összeegyeztetni néha a hagyományos, több száz éves magyar büntetőjogi alapelvekkel. Például a Btk.-t módosító törvény indokolása tesz ugyan egy erőtlen kísérletet arra, hogy megmagyarázza, miért nem ütközik a kétszeres értékelés tilalmába a pénzmosás első alapesete akkor, ha az alapbűncselekmény elkövetője követi el a pénzmosást is, de ez számomra többszöri elolvasás után sem volt meggyőző. Évszázados alapelv a magyar büntetőjogban, hogy az emberi természettel ellentétes követelményeket még a büntetőjog sem támaszthat a társadalom tagjai számára. Nem magyarázható másként, csak a nemzetközi kötelezettségeinkkel, hogy miért büntetendő az alapbűncselekmény elkövetője például az első bekezdés alapján, ha „*a büntetendő cselekményből származó vagyon eredetét, a vagyonon fennálló jogot, a vagyon helyét, ezek változását elfedi vagy elleplezi.*” (Btk. 399. §). Ez egészen biztos kétszeres értékelés az elkövető terhére, és az emberi természettel ellentétes elvárás is. Ha ugyanis valaki elkövet egy bűncselekményt, akkor nem várható el tőle, hogy az ebből származó dolog eredetét ne leplezze.

Az új, orgazda jellegű statikus pénzmosás is felvet komoly gyakorlati problémákat. Az alapeset büntetési tétele öt évig terjedő szabadságvesztés, így két év feletti büntetésből kellene kiindulnunk a középérték alapján egy ötvénezer-egy forint értékű lopott dolog vásárlójával szemben. A lopás elkövetője pedig – ha első büntényes – alappal számíthat megrovásra. Mivel a pénzmosás ezen alakzatát az alapbűncselekmény elkövetője nem követheti el, logikus stratégia lehet az orgazda részéről beismerő vallomást tenni abban, hogy az elkövetésre készülő személy számára az elkövetést megelőzően legalább pszichikai támogatást nyújtott. Így egy kisebb értékű elkövetett lopás pszichikai bűnsegédjeként szintén csak megrovásra számíthat...

Át kell gondolni az orgazda jellegű statikus pénzmosás alkalmazásakor a közpérték alkalmazását is. Ötvenezer-egy forinttól 50 millió forintig tart az alap eset, nagyon nem mindegy, hogy valami 51 ezer forint értékű vagy 49 millió forint értékű bűncselekményből származó dolgot („vagyon”) szerez meg. Az első esetben akkor lehet igazságos, méltányos és arányos büntetést kiszabni, ha a közpértéket teljesen figyelmen kívül hagyja a bíróság. Ez viszont akár kiindulópont is lehet a közpérték jövőbeli eróziójához, hiszen utána más bűncselekmények esetében is lehet majd hivatkozni az e körben kialakuló bírói gyakorlatra.

A pénzmosás jelenleg hatályos tényállása kapcsán az a véleményem, hogy a jogalkotás ugyan kényszerpályán mozgott, amikor a pénzmosás jelenlegi szabályozását a Btk.-ba emelte, a jogalkalmazásnak azonban nincs ennyire megkötve a keze: mind a védelem, mind a vád, de az ítékezés feladata is lesz a következő években a tényállás hatókörének a lehető legdrasztikusabb szűkítése a gyakorlatban, ha a több száz éves magyar büntetőjogi tradíciókat komolyan szeretnénk venni a 21. században is.

Két, látszólag egymással össze nem függő tudományterületet művelő egyetemen is tanít: a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Büntetőjogi Tanszékén, illetve a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Katonai Nemzetbiztonsági Tanszékén. Mi vonzotta az egyes tudományterületekhez, milyen inspirációt talál különbözőségükben?

2001-ben kezdtem oktatni a Pécsi Tudományegyetemen büntetőjogot, a kutatási területem azonban mindig is összekapcsolódott a gazdaságbiztonsággal, a terrorizmus elleni küzdelemmel és általában a biztonságpolitikával. 2010-ben kaptam először felkérést arra, hogy óraadóként jogi tárgyakat oktassak – akkor még – a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Nemzetbiztonsági Intézetében, 2013-tól pedig másodállásban dolgozom az NKE-n is, a Katonai Nemzetbiztonsági Tanszék professzoraként a jogi tárgyak tárgyfelelőse vagyok. 2021-ben megjelent egy monográfiám *A magyar állam titkainak büntetőjogi védelme* címmel a Ludovika Egyetemi Kiadó gondozásában, amelyben elsősorban a minősített adatok büntetőjogi védelmével foglalkozom. A büntetőjog-tudomány és a nemzetbiztonság véleményem szerint összeegyeztethető, és mindkét kutatási terület rendkívül érdekes.

A doktori.hu weboldal adatai szerint témavezetettjei közül tizenhatan szereztek fokozatot, öten abszolutóriumot, heten képzésben vannak. A kutatási munka részét képezi a publikációs tevékenység is. Egykori és jelenlegi doktoranduszainak releváns megjelenési felületet képvisel-e a Belügyi Szemle?

A tudományos kutatás egyik fokmérője a színvonalas publikációs tevékenység, ezt a doktori iskolák el is várják, és témavezetőként ez nálam is alapkövetelmény. Nem mindegy azonban, hogy milyen felületen jelennek meg a doktoranduszok, illetve később már a tapasztalt kutatók tanulmányai. Véleményem szerint a Belügyi Szemle mind a jogtudomány, mind a rendészettudomány, de a nemzetbiztonság-tudomány vonatkozásában is az egyik legrangosabb szakmai folyóirat Magyarországon. Aki ezen tudományterületek valamelyikével színvonalasan foglalkozik, annak vagy van már, vagy legalábbis lesz néhány megjelent tanulmánya a Belügyi Szemlében.

A korábbiakban öné lett a MTA PAB régió legjobb PhD munkája címe, illetve két-két alkalommal is elnyerte az MTA Bolyai János kutatói ösztöndíját és az Új Nemzeti Kiválóság Ösztöndíjat. Ezeknek egyaránt előzménye és következménye publikációnak magas száma. Egy-egy publikáció közlésekor milyen szempontok mentén választja ki a megcélzott folyóiratot?

Minden kutató érzi, hogy melyek azok a publikációi, amelyek a legjobban sikerültek. Kezdő, fiatal oktatóként és kutatóként legfeljebb egy témakör hazai és nemzetközi szakirodalmának alapos ismerete birtokában tudunk egy témakör kapcsán saját, elsősorban elméleti megállapításokat tenni. Mindig is fontosnak tartottam azonban azt is, hogy a gyakorlatba is belelássak, ezért az oktatás mellett ügyvédként is dolgozom, kizárólag büntető ügyekkel foglalkozom. Egy vagy két évtized után a gyakorlati tapasztalatok birtokában az elméleti tudás is átértékelődik kicsit. Azt szokták mondani, hogy az elmélet és a gyakorlat között az a különbség, hogy elméletileg nincs közöttük különbség, gyakorlatilag viszont van. Minden kutató pályája során megfigyelhető egy bizonyos érési, fejlődési folyamat, és ennek a lépcsőfokait a kiemelt publikációk jelzik. Ezeket megpróbáljuk célzottan a legjobb hazai és nemzetközi folyóiratokban megjelentetni. Ha sikerül is, az nagyon jó érzés.

Felkai László államtitkár úr 2023 márciusával megbízta önt, hogy vegyen részt a Belügyi Szemle Szerkesztőbizottságának munkájában. Nem új önnek a szerep; hiszen 2014-től a Journal of Eastern European Criminal Law című nemzetközi szakfolyóirat szerkesztőbizottságának elnöke is. Egy tudományos folyóirat esetén mik azok az alapelvek, amelyekhez ragaszkodik, és amelyeket a Belügyi Szemle munkájában is kiemelt figyelemmel követ majd?

Rendkívül megtisztelő a felkérés, hiszen édesapám révén, aki rendőrtiszt volt ez előző évezred végén, már gyerekkoromban a kezembe került a Belügyi

Szemle egy-egy száma. A már említett nemzetközi folyóiratot román, szerb és horvát kollégákkal közösen alapítottuk, mellette a *Büntetőjogi Szemle* című hazai szakfolyóirat főszerkesztője is vagyok. A legfontosabb alapelveim a minőség, de emellett mindig figyelünk arra is, hogy a folyóirat profiljába tartozó cikkeket jelentessünk meg. Ha beérkezik a szerkesztőségbe néha egy-egy, amúgy színvonalas tanulmány, ami elsősorban más tudományterülethez kapcsolódó problémakört vizsgál és elemez, vagyis csak marginálisan kapcsolódik a bűnügyi tudományokhoz, akkor fel szoktuk venni a kapcsolatot a szerzővel, és az is előfordul, hogy javaslatot teszünk, melyik folyóiratnak küldje meg. Az online folyóiratokat is figyelembe véve ma azt tapasztalom, hogy vannak újságok, amelyek „vadásszák” a cikkeket, hogy az adott lapszám megjelenhessen. A legszínvonalasabb lapok esetében ilyen probléma nincs, és nem is lesz a jövőben. A minőséghez ragaszkodni kell.

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Fazekas-Pátyodi Sz. & Németh V. (2023). „A minőséghez ragaszkodni kell” – Interjú Dr. Gál István Lászlóval, a PTE ÁJK Büntetőjogi Tanszék tanszékvezető egyetemi tanárával, az NKE HHK Katonai Nemzetbiztonsági Tanszék egyetemi tanárával. *Belügyi Szemle*, 71(5), 927–932. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2023.5.11>